

**LIETUVOS APLINKOS
APSAUGOS SISTEMOS
DARBUOTOJŲ
PROFESINĖ SAJUNGA**

Nacionalinio pareigūnų profesinių
sajungų susivienijimo narė

Lietuvos Respublikos aplinkos
Ministrui Valentinui Mazuroniiui
A. Jakšto g. 4, LT-01105, Vilnius

Identifikavimo kodas 302623077;
V. Mykolaičio - Putino g. 5, Vilnius, LT-03106;
el.p. info@pareigunai.lt;
tinklapis www.pareigunai.lt, www.aplinkos-profsajunga.lt
tel. (8 5) 271 61 18, (8 671) 98974
faks. (8 5) 2123273
ats. sąskaita LT 04 5016 2000 1400 0646, **Pareigūnų
kredito unija**

2014-04-11 Nr. *52-26(14)*

DĖL NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ AR INCIDENTŲ DARBE TYRIMO TVARKOS

Gerbiamas Ministre,

Lietuvos aplinkos apsaugos sistemos darbuotojų profesinė sąjunga (toliau – Profesinė sąjunga), įstatymų jai suteiktų įgaliojimų ribose atstovaudama savo narių teises bei teisėtus interesus, kreipiasi į Jus, prašydama pateikti informaciją apie aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų atžvilgiu atliekamų nelaimingų atsitikimų ar incidentų tarnyboje tyrimo tvarką. Atsižvelgiant į tai, kad dažniausiai tarnybinės pareigas už įstaigos ribų vykdo regionų aplinkos apsaugos departamentų, Valstybinės miškų tarnybos ir Aplinkos apsaugos agentūros pareigūnai, Profesinė sąjunga siekia išsiaiškinti šių aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų atžvilgiu atliekamo nelaimingų atsitikimų ar incidentų tyrimo tvarkos ypatumus.

Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 2 d. nutarimu Nr. 1118 patvirtinti Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatai (toliau – Nuostatai), kurie yra bendro pobūdžio, t. y. jie parengti neatsižvelgiant į aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų tarnybos ypatumus. Pavyzdžiui, nėra aišku, kaip informuoti apie nelaimingą atsitikimą ar incidentą, įvykusį aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnui vykdant tarnybą už įstaigos, kurioje jis tarnauja, ribų arba ne darbo dienomis. Tai gali sudaryti kliūtis operatyviai reaguoti į įvykusį nelaimingą atsitikimą ar incidentą tarnyboje bei pradėti jo tyrimą.

Mūsų žiniomis, Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento direktoriaus 2010 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-132 buvo patvirtinti šio regiono aplinkos apsaugos departamento nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatai, tačiau jie yra taikomi tik šio departamento pareigūnams. Apie tai, ar yra priimti kokie nors specialūs teisės aktai, vieningai reglamentuojantys aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų nelaimingų atsitikimų ar incidentų tyrimo tvarką, neturime duomenų, tačiau manome, jog toks teisės aktas yra tikslingas ir būtinas.

Neaiškumų kyla ne tik dėl nelaimingų atsitikimų tyrimo tvarkos, bet ir dėl to, kokie subjektai yra draudėjai ir šios draudimo išmokos mokėtojai.

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams, kaip valstybės tarnautojams, yra taikomas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas (toliau – VTĮ). Šio įstatymo 43 straipsnio 4 dalis numato bendrą taisyklę, kaip išmokamos išmokos valstybės tarnautojų šeimai, tarnautojui žuvus atliekant tarnybines pareigas arba mirus dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu. Taip pat šioje dalyje yra aptartas vienkartinį kompensacijų mokėjimas valstybės tarnautojui, kuris buvo sužalotas atlikdamas tarnybines pareigas arba susirgo sunkia liga dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu **užsienio valstybėje**, kurioje vyksta ginkluotas konfliktas, ar **dėl užsienio valstybėje įvykdyto teroro akto**. Taigi šioje dalyje nėra kalbama apie valstybės tarnautojų draudimą nuo nelaimingų atsitikimų ar incidentų tarnyboje.

VTĮ 43 straipsnio 13 dalis reglamentuoja valstybės tarnautojų draudimą nuo nelaimingų atsitikimų, tačiau ši nuostata taikoma tik į užsienio komandiruoję siunčiamų valstybės tarnautojų atžvilgiu. Dėl to nėra aišku, kokia tvarka draudžiami Lietuvoje pareigas vykdantys aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai.

Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 13 straipsnio 1 dalis ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 530 patvirtintų Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygų (toliau – Sąlygos) 1.14 punktas numato, jog aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų gyvybė ir sveikata yra draudžiama nuo nelaimingų atsitikimų tarnybinių pareigų vykdymo metu *valstybės lėšomis*. Pagal Sąlygų 15 punktą, mokėtinos draudimo sumos dydį apskaičiuoja atitinkamas Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinis skyrius, o draudimo sumas iš jiems patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų pareigūnams išmoka jų darbovietės, mokymo ir kitos įstaigos ar kariniai vienetai.

Kita vertus, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatyta, jog valstybės pareigūnai ir valstybės tarnautojai, tame tarpe ir aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, yra draudžiami visų rūšių socialiniu draudimu (taip pat ir nelaimingų atsitikimų darbe). Pagal šį įstatymą draudėju yra valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų *darbdaviai*, o draudimo išmokų mokėtojas yra atitinkamas Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinis skyrius. Taigi nėra aišku, kaip minėtos nuostatos yra taikomos praktikoje, t. y. kas nelaimingo atsitikimo ar incidento tarnyboje atveju yra aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų draudėjas – *darbdavys* ar *valstybė* ir kas yra draudimo išmokų mokėtojas – *Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniai skyriai* ar *darbdavys*.

Pažymėtina, kad Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 12 straipsnis numato galimybę darbdaviui paskirti darbuotojų saugos ir sveikatos specialistą arba steigti darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybą. To paties įstatymo 13 straipsnis nurodo darbuotojų atstovus ir darbuotojų saugos ir sveikatos

komitetus, su kuriais turi konsultuotis darbuotojų saugos ir sveikatos specialistas arba tarnyba darbuotojų saugos ir sveikatos būklės tobulinimo klausimais. Profesinė sąjunga neturi duomenų apie tai, ar regionų aplinkos apsaugos departamentuose, Valstybinėje miškų tarnyboje ir Aplinkos apsaugos agentūroje yra išrinkti darbuotojų atstovai ir įsteigti darbuotojų saugos bei sveikatos komitetai bei patvirtinti šių komitetų nuostatai. Nėra žinoma ir tai, ar yra paskirtas darbuotojų saugos ir sveikatos specialistas arba įsteigta darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba. Mūsų nuomone, minėtų asmenų ir komitetų buvimas yra tikslingas, siekiant operatyviai atlikti nelaimingo atsitikimo ar incidento tarnyboje tyrimą.

Remdamasi aukščiau išdėstytais argumentais bei siekdama prisidėti prie nelaimingų atsitikimų ar incidentų tarnyboje tyrimo tvarkos tobulinimo, Profesinė sąjunga prašo Jūsų pateikti informaciją šiais klausimais:

- 1) Ar regionų aplinkos apsaugos departamentuose, Valstybinėje miškų tarnyboje ir Aplinkos apsaugos agentūroje yra paskirtas darbuotojų saugos ir sveikatos specialistas arba įsteigta darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba. Taip pat, ar yra išrinkti darbuotojų atstovai saugai ir sveikatai arba įsteigti darbuotojų saugos ir sveikatos komitetai;
- 2) Ar yra priimtas (-i) specialus (-ūs) teisės aktas (-ai), kuris (-ie) vieningai reglamentuoja aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams įvykusių nelaimingų atsitikimų ar incidentų tarnyboje tyrimo tvarką. Jei tokie teisės aktai yra priimti, prašytume pateikti jų kopijas. Jei tokių teisės aktų nėra, prašytume nurodyti, kokiais teisės aktais yra vadovaujama, atliekant nelaimingų atsitikimų ar incidentų tarnyboje tyrimą aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų atžvilgiu;
- 3) Kas yra draudėjas ir draudimo išmokų mokėtojas regionų aplinkos apsaugos departamentų, Valstybinės miškų tarnybos ir Aplinkos apsaugos agentūros aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams nukentėjus nuo nelaimingo atsitikimo ar incidento tarnyboje. Prašytume, nurodyti konkrečius teisės aktus, jų straipsnius bei dalis.

Nesant vieningos specialios nelaimingų atsitikimų ar incidentų tyrimo tvarkos, siūlome inicijuoti tokią tvarką reglamentuojančio teisės akto parengimą ir priėmimą. Profesinė sąjunga yra pasirengusi bendradarbiauti ir talkinti rengiant šį teisės aktą.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai
Pirmininkas

Vaidas Laukys

Vaida Lazauskaitė, tel. 8 (5) 2716118, el. p. info@pareigunai.lt